

Leesbevordering: bibliotheek en school

1 januari 1996

Auteur: Marc Geerts

Volume: 27

Nummer: 1

Pagina's: 55-58

Documenten

- [moer_jrg27_007.pdf](#)

marc geerts los staand th ema te werken maar h e t oeuvre van ro a ld dahl als basi s t e nemen d e w erk g roep creat a kwam al vrij snel tot de c on c lusie dat h e t proj ec t e nkel voll e di g kon zijn leesbevordering als de kind eren ee n vo ll edig be eld zouden krijgen van het leven en werk van roald bibliotheek en schoo l dahl hiervoor hadden we natuurlijk infor matie nodig di e d e bibliothee k ons graag ver strekt e na enkel e w e ke n voorb ereiding groe id e het idee om al h et opzo ekwe rk niet e nkel binn en d e schoolmuren te houd e n m aar de vlaming marc geerts doet op aanstekelijke wij het ook aan de and ere lagere sc hol en in d e ge ze verslag van een vorm van leespromotie waarin meent e a an te bied e n d e s tap was vlug gezet samenwerking tussen basisschool en bibliotheek cen en zo ont s tond d e eer s t e s am e nwerking met traal staat maar die niet alleen in de loop van de de biblioth ee k jaren is de samenwerking uitbreid met de ouder d e werkgro ep creat a zorgd e voor ee n vereniging auteurs en tekenaars van kinderboeken b oeke n overzic ht m et in ge kl eurde prente n e n een tekenacademie en de fietsenmaker o riginel e sc h e t se n van quinten bl ake de het doel is al die tijd gelijk gebleven kinderen op bibliothe e k huurde e en kl eine tentoon stell ing een avontuurlijke manier in aanraking brengen met over het leve n v a n roald dahl bij d e biblio lezen zodat ze gaan lezen en blijven lezen th eek van houthalen d e oud ervereni ging marc geerts beschrijft twee projecten het roald engageerde zi ch voor het uitwe rk en van een dahl labyrint en het marc de bel project tot slot inte rscholenkwis en in d e school g in ge n all e geeft hij tips voor leraren en bi- bliotlieekrnedewerkers leerkra chten aan het we rk om toneel s tukjes die dergeli- jke projecten willen gaan opzetten knut selat eli ers ee n rijm c afe e n ee n mini music al uit te w erk en me t de kind er en de proje c twee k gro eide uit tot ee n roald be halve op school werk ik als vrijwillig dahl labyrint in a ll e g elijkvlo e rs e klassen jeugdboekenw e rke r in de plaat se lijke biblio konden kind e ren ouders en geinte ress e erden theek mee aan de kinder en j eugdju ry kij twee namidd age n d e sfe e r op s nuive n van ver en aan het opzetten van l eesb e vo rder ings pro sc hille nde bo e ken mathilda liet voo r j e neu s je c te n vo o r d e ac ht la gere

scholen in onze h e t krijtj e schrijven op het bord de gvr z a t geme ent e aan de h a nd van drie co nc re te pro tu ssen alle rl ei dro me n rustig e en bri ef te je c ten d ed en w e heel wa t erva rin g o p die als s chrijven n aa r sofi e in het minpinbo s hoorde l eidraad di ent bij d e uitwerkin g van nieuwe j e voorl e zen en kon je binnenglur en in kijk le esimpul sen dooshuisjes in e en reuzeperzik spe elden de in s ekten de hoofdrol in de cho c ol a defabriek het vertre kpunt bij de drie proj ec ten lijkt op kon j e zelf cho c ol a de gi e t en e n willy wonka h et eer s te gezi cht vrij ee nvormig met de bibli o ve rwe lkomde ie de reen voor ee n rondleid ing th e ek een manie r zo eken om z oveel mogelijk de gruwelijke rijme n werden ve rmengd me t kindere n warm te maken voor boe ke n toch andere g e di cht en e n b ezorgden iede re en ril was d e instap t e lkens anders en d a t had onmid lingen daa ntj e de wereldkampioen zong dell ijk gevolgen voor de uitwe rking samen met d e fantastisc he m e nee r vos een h ele musi c al a an elkaar het hui s van de h et roald d ahl labyrin t grieze ls hing aan het plafond roald dahls roodkapje was d e wolf steeds te slim af je dit proje ct rond roald d a hl s tartte vo lle di g moest je e en w e g banen door de flat van i eorg va nuit de gemeenteschool waa r ik z elf lesgee f idur met mee r dan twe ehonderd vers c hille nde zoals e lk ja a r zochten we een g es chikt thema sc hildpadden over al ontdekte men nieuwe voor de projec tweek creatief met taal crea verhal en waardoor velen ook niet lezers t n om h e t ge h eel een m ee r waarde t e g even nadien de boeken wilden lezen kozen we er dat jaar voor om niet rond een gedurende een maand konden alle scholen 1996 1 moer 55 d e tentoons telling bezoeken elk uur gaf ee n om het project financieel haalbaar te maken personeelslid van de bibliotheek een rondlei name n we contact op met boekenwinkels en ding na een korte inleiding met prettige de uitg everij infodok davids fond s wat vorig anekdotes uit het leven van dahl en een ja a r niet lukte bij uitgeverij fontein liep nu vid e oreportage over de samenwerking van van ee n leien dak we kregen hun steun zij quinten blake en roald dahl gingen de kin zorgden voor het drukwerk prijsboeken en deren op j a cht naar de juiste antwoor den op badges voor de kwi s doordat de bibliotheek de vragenlijst en de gouden wikkel met echte vanaf het begin meewerkte aan deze tento o n c hocolade als afsluiting van het hele project stelling wa s h e t mogelijk de publiciteit naar zorgde de interscholenkwis voor e en stevige kranten e n jeugdprogramma s goed op te vol apotheose gen hierdoor werd er in regionale kranten radioprogramma s en z elfs op televisie bij het h et m arc d e b e l pr ojec t jongerenmagazine sl e utel aandacht besteed aan het l e esbevord e ringsproject het marc de bel proj ect onts- tond op uit de tentoonstelling werd geopend met e en drukk elijke vraag van de kinderen van de xj j receptie op kindermaat in aanwezigheid van ze vonden dat er naast e e n populair buiten de auteur en de tekenaar zij werden onmid lands schrij ver een tentoonste ll ing over een dellijk bestookt met vragen door de aanwezi vlaams auteur moest komen omdat de ge kinderen eindelijk zagen ze hen in lev- ende sc hool niet elk jaar rond een schrijver wenst te lijven bij de afsluitende kwis- namiddag waren werk en werd een werkgroep opgericht naast ze weer p araat h et armworste le n e n de vr a e nke le oude rs en kij medewerkers werd genduel s tussen marc de bel en mie buur ook minstens een personeelslid van de biblio zijn vrouw zorgden voor heel wat sfeer th e ek gevra agd zodat afspraken en adminis-

tra nadien kregen we van verschillende bibliotiek vlot konden verlopen otheken en sc hopen d e vraag of de tentoon d e hele tentoon s tell ing moe st de dynami ste lling kon uitgele end worden met de rela s che avontuurlijke sfeer van de boeken goed ti ef kleine werkgroep van ze s personen her we e rgeve n een echte ontde kkingstocht naar werkten we de hele tentoonstelling tot een ongekende titel s m et al s uiteindelijk doel een uitleenbaar ge he el hierdoor recupereerde n ontmo e ting met marc de bel zelf we kozen we a ll e ko st e n en verzam e len we nog steeds vo o r kijkkis te n waarin we taferele n uit ver inkomsten voor ni euwe uitbreidingsactivitei s chille nde boeken uitwerkte n daarnaast t en wi e interess e h ee ft voor deze tentoon waren er verhal e n die fantasierijke uitvindin s t elling kan contac t opnemen met de biblio g en vrij nauwkeurig b e schreve n zodat we die t he ek van edegem in de praktijk uitvoerden zoals een bakfiets bioscoop en ee n ge heimzinnige typemachine geen tijd ik lees omdat er nog geen biografie is versche nen ove r deze auteur zochten we binnen de kjj om de tentoonste lling niet telkens rond een de groot s te fans van marc de bel en lieten ze auteur op te bouwen bes loten we met de een interview voorbereiden met vragen die we rkgroep he t jeugdboekenwee kthema geen zichzelf inte ressant vonden gewapend met tijd ik lees uit te werken vrij vlug ontdekten fototoestel cassetterecorder en videocamera we dat een thematentoonstelling veel meer gingen we naar marc de bel thuis in krui s werk m e t zich meebrengt enerzijds omdat er houtem h et onthaal was zeer hartelijk en we geen afgebakend boekenpakket bestaat en kreg e n alle m edewerking die we maar durfden anderzijds omdat het thema voor jong en oud dromen een heleboel leuke anekdote s foto s vo lledig anders benaderd moet worden we uit de oude doos originele tekeningen een versterkt en de werkgroep door twee teken bli k achter de schermen van zijn nieuwe boek leraars van de tekena cademie als medewerkers ook jan bosschaert de vaste tekenaar gaf zijn te vragen ze vonden het een hele uitdaging medewerking hij leende ons zijn originele om er me t hun studenten aan te werken en ze tekeningen en hij kwam zelfs een avond mee kreg e n een extra kans om hun werk aan een tekenen aa n en decorwand met figuren uit ruimer publi ek te tonen het project kreeg verschil ende boeken hi erdoor een onverwachte extra impuls bij 56 mo er 1996 r all e studenten van de tekenacade mi e s deden teertafel met uurwerken sli ngerbewegingen we aan boekpromotie wat handig me ege no reactiespe ll etjes en klein e opdrachten te gen de men was de technische school zorgde voor tijd in een teletijdmachine had den de leerlin e en experimenteertafel rond tijdmeting gen van de kunstacademie met verschi ll ende omdat we met dit project mikten op kinde stripfiguren en stripdec ors een reis door de ren vanaf de derde kleuterkla s groep 2 tot en tijd ge montee rd van de oertijd tot en met ee n me t he t e erste s ecundai r was de opz et vrij uit toekomstbeeld van a r oo in de gang was ee n gebreid we vulde n voor elke leeftijd sgro ep tijdlijn aangebra cht die minder voor de hand een leesru gzak met boeken rond h e t th ema liggende uit vindingen opsomde o nder an d ere doetip s voo r de le erkrachten en opdra c ht e n de ee rste barbiepop het engel s e to il et het voor d e le erlingen slechts we inig kla st itularis ee rste boek van roald dahl d e eerste reep sen maa kten van deze mogelijkheid gebruik cho c ol ade de uitvinding van de kauwgom de kla ss en die het wel uitprob e erd en wa r e n voor

alle kindere n en klasse n was er een zeer enthousiast en vragen sindsdien naar ontwerpwe ds trijd uitg eschr even wie de origi nieuwe boekenpakkette n neelste wijzerplaat indiende kree g zijn model de klas rondleidingen waren op enk e l e dage n uitgewe rkt tot een echt e klok al s hoofdprijs vo ll edig volgeboekt zodat we een extra we ek al s afsluiting e n als be loning voor all e prijs inlas ten in de tentoonste ll ing was het begrip winnaars draaide n we d e film mo m o en de tijd tijd me t al zijn aspecten aanwezig verwijzin spaarders g e n n aar bo e ken waarin nog me er te l e ze n was over h e t b egrip tijd war e n nooit ve r weg hoe b egi n je e r ze lf aan bij de kleuterhoek kon je in een gro ot hemelbe d duiken waar dag en n ac ht c entraal zorg vooraf voor ee n duidelijk omljnd e stonden l e uke voorl e esboekje kijkboe k e n e n doelstell ing e n ee n c orrec te in schatting van j e prentenboe ke n er werd voor h en voorg e le mo gelijkhed en welke le e ftijdsgro ep wil j e zen terwijl ze met d e hele klas in h et b e d bereiken ho e ve el financi el e i i iddelen heb zaten voor de eerste graad groep 3 en 4 wer je wie kan er zi c h ontferm e n over de a dmi den boeken rond groot worden e n da g ritm e ni s tratie van het proje ct welke ruimte heb je verzameld kinderen konden zich ook m e te n t er beschikking en in welke mat e kan je reke met e en bo e kenmeter uit kleine g ro te djo b o y nen op de ste un van de pla a tselijk e biblio van c binc he op een reuze el ectro met thee k als je op al deze vragen e en duidelijk illustratie s uit prent enboeken kond e n ze hun antwoord hebt gekregen zo ek j e medewerkers k e nni s over d a g e n na c ht en de seizoene n te s die het proj e ct mee uitwe rken zorg d a t je naas t ten he t the ma ve rjaardag vi eren bij oude rs e n enthous iaste denkers ook praktische gee s ten grootouders werd voor de twee de graad h ebt zodat de ide ee n ook uitvo e rbaar worden gro e p 5 e n 6 met ee n tekstfragm e nt in geleid ze konde n ook e en eigen verjaardagstaart uit de planning be paal h et th ema of de werken e n hun lievelingsstamboom samen auteur en s tel een s trikt tijdschema op ga na stellen me t figuren uit bekende en mind e r of j e medewerking m a g verwachten van de bekende bo e ken in de voorlaatste ho ek werd auteur of de uitgeverij en waar je d e boeken de ges c hiedenis van verschill ende huis houde kan vinden bij een thema i s het heel belang lijke toe stell en ge toond radio televisie auto s rijk jez e lf enkele beperkingen op te leggen verwarm ingstoeste ll en broodrooster s kinde zodat je niet verzuipt in een e indeloze massa ren kond e n die in drie woonkame rs anno boeken laat b epaald e tit el s rese rv-eren in de 1 940 1 960 en 1 995 ophangen enkele infor biblioth eek zod a t je m et de hele werkgroep mati eve bo e ken konden hen daarbij help e n vl ot aan de volge nd e fase kan b e ginn e n een laatste themahoek was een ontd ekkings tocht doorheen vers chi ll ende culturen h et chi boeken lezen bo eke n lezen en leeser nese nieuwjaarsfeest en de chinese kal e nder d e varingen uitwi sselen spreek af wie welk boek joodse jaar t ell ing d e geschiede nis va n de tijdbe l e est zorg er voor dat elke titel minstens door rekening en de verschi ll ende meetinstrumenten twee teaml e den wordt gelezen iedereen van waterklok tot digitaal uurwerk maakt bij elk boek notities wat is bruikbaar voor iedereen was er ook nog een ex perimen voor de tentoonstelling welk tekstfragment 1996 1 moer 57 vond je speci aal wat mo e ten de anderen uit else schotsman de werkgroep zeker wet en over dit boek ook enkel e vra ge n over de inhoud van het willem f an de vroom boek

kunnen en later goed van pas komen met die notities kom je geregeld samen en je besprekt je bevindingen de eerste keren is het belangrijk zonder beperkingen te fantaseren de deltaplan taalbeleid renerwa t era llemaal zou kunnen zodra je meer leerervaringen uitwisselt krijgt de glo rotterdam baltentoonstelling opzetmeer concrete vorm stap voor stap weerhoud je de ideeën die realiserbaar zijn doe dingen en verrassingen elémenten mogen niet ontbreken in rotterdam heeft een hoge werkloosheid veel de concrete uitwerking zijn er meer en hebben lage inkomens en een aanzienlijk toffe ideeën die je voor onmogelijk houdt ga aan tal inwoners heeft een laag schoolingsgraad veel eens na of er binnende ruimte kennis en roterdams kinderen blijken dan ook vergeleken kringgeven men bereid zijn om een afgebrachte rest van nederland een behoorlijke kans op kindonderwijs te bieden de bakfiets onderwijscatchers tand hebben rotterdamse basisbiopscholen hielden wij ook eerst voor schoolen zijn daarom al jaren sterk betrokken bij het onuitvoerbaar tot we een fietsenmaker aan bestrijden van deze catchers tanden het bestrijden spraken die het geheel voor ons uitwerkt en van taalcatchers tand vormt daar een belangrijk technische school en een kunstacademies zijn onderdeel van vaak blij met een concrete vraag ze hebben hoe wel de inzet van de schoolen heel groot is valt een project om naartoe te werken en ze krijgen het resultaat tegen het aantal kinderen dat genen en extra kans om zich naardere buitewerelden alle inzet met een taalcatcherstand te redden tone ook kuntenaar s uit je eigen maken heeft blijft groot het aanbrengen van gemeentende technische diensten zijn vaak samenhang tussen al die in spanningen moet de bereid je een handje te helpen met je vragen strijd tegen de catchers tand effectiever maken een naar buiten komen biedt dikwijls overhoop deltaplan om alle betrokkenen op een lijn te krijgen de oplossing in deze fase is het ook belangrijk en om meer kinderen te bereiken is noodzakelijk de publiciteit uit te werken en je doelrijk het artikel beschrijft willeman de vroom publiek te verwittigen wat het deltaplan taalbeleid primair onderwijs inhoudt else schotsman intern begeleidt er van de deltaplan tentoonstelling zorg voor een oranjeshool in rotterdam geeft weer wat de taal aan de naam opstelling met aangevaste belichplan voor haar school in de praktijk betekent en tingen enkel als de bezoeker zich thuisvoelt zal hij zich laten overtuigen doorende hele tentoonstelling een vraaglijst of rally in 1992 nam hetstedelijk bestuur fao fonds opdrachten zorgen ervoor dat kinderen uitgerust standsbestrijding onderwijs het initiëdigd worden rond te snuffelen en aandachtig tot het deltaplan taalbeleid primair tige te observeren het moet een leidraad zijn onderwijs het stedelijk bestuur fao is een warme en de kinderen zelfs tandig op ontdok rotterdamse organisatie die zich primair kings tocht kunnen bezig houdt met het ondersteunen van scholen bij het bestrijden van achterstanden vande eindfase evaluëer met alle betrokken kinderen uit kansarme milieus met geld van nenden vers chillende fases en bespreek duidelijk en gemeente voert het stedelijk bestuur lijke aandacht punten voor een volgend fno een stedelijk beleid daarbij gaat zij uit leesbevorderingsproject van de gedachte dat de praktijk de plaats van verandering is stap voor stap verbe-

teringen succes op school realiseren in plaats van grote modelmatig e onde
jtsvernieuwingen 58 moer 1996 1